

**Antero Laukkanen kd**

## **Kirjallinen kysymys pikavippiuudistuksesta ja erityisesti keski-ikäisten velkaongelmista**

**Eduskunnan puhemiehelle**

Pikavippiuudistus eli kuluttajansuojalain ja korkolain 7 luvun (207/2013) uudistus tuli voimaan 1.6.2013. Sen myötä alle 2 000 euron lainoille asetettiin korkokatto, jolloin korko saa olla enimmillään 50 prosenttia lisättynä viitekorolla. Pikaluottojen useiden satojen prosenttien todelliset vuosikorot haluttiin tehdä mahdottomiksi, laina-asioita koskevat maksulliset tekstiviestit kiellettiin ja luotonantajan tuli selvittää asiakkaan luottokelpoisuus aiempaa tarkemmin.

Tuore tutkimus (22.1.2016) osoittaa, että pikavippiuudistus on vähentänyt etenkin nuorten aikuisten velkaongelmia. Uudistus on vähentänyt myös luotonantoyrityksiltä lähtöisin olevien velkapääomien lukumääristä osuutta kaikissa ikäryhmissä. Parempaan suuntaan on ainakin tältä osin onneksi menty. Tähän lopputulokseen tultiin, kun Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa tutkittiin vuoden 2013 pikavippiuudistuksen vaikutuksia lähes 2 000 velkomustuomion valossa vuosilta 2012—2014. Lisäksi selvitettiin, keille velkomustuomioita erityisesti kerääntyä ja minkälaisista veloista.

Huolestuttavaa on kuitenkin se, että vähintään 55 vuotta täyttäneillä pikavipeistä johtuva velkaantuminen näyttäisi kasvaneen suhteessa muihin ikäryhmiin. Lisäksi velkojen euromäärät ovat kasvaneet. Eli luotonantoyrityksiin liittyvien velkasaatavien keskimääräinen suuruus velallista kohden on noussut lähes kaikissa ikäryhmissä. Käytännössä nuorilla aikuisilla on aiempaa vähemmän ongelmia pikavippien kanssa, mutta ongelmien ilmaantuessa ne ovat euromääräisesti entistä suurempia. Velkomustuomioiden velalliset ovat useammin miehiä kuin naisia, ja miehillä on keskimäärin suuremmat velat kuin naisilla.

Maksuhäiriöisten ihmisten määrä nousi vuonna 2015 ennätykseen. Suomen asiakastiedon mukaan maksuhäiriörekisterissä oli viime vuoden lopussa 370 000 ihmistä. Kokonaan uusia henkilöitä rekisteriin tuli peräti 39 000. Kulutusluotoista tuli eniten maksuhäiriöitä. Maksamattomista verkkokauppaostoksista aiheutuneet merkinnät lisääntyivät selvästi.

On syytä arvioida, onko luottojen myöntäminen kaikesta huolimatta edelleen liian helppoa. Seuraukset pikavippi- ja luottokierteestä ovat ihmisille tuhoisat. Maksuhäiriön jälkeen elämä vaikeutuu olennaisesti: esimerkiksi vuokra-asuntoa ei saa yleisiltä markkinoilta, ja jopa oman puhelini liittymän saaminen hankaloituu.

## Kirjallinen kysymys KK 35/2016 vp

Sosiaalisen luototuksen tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää ihmisen itsenäistä suoriutumista. Tällä hetkellä noin kolmekymmentä kuntaa tarjoaa asukkailleen sosiaalisia luottoja, ja toiminnan piirissä on suomalaisista 44 prosenttia. Tietoutta sosiaalisen luototuksen mahdollisuuksista kunnissa tulisi lisätä. Olisi hyvä, jos sen käyttöönotto olisi nykyistä laajempaa. Erityisen tärkeää on, ettei maksuongelmien kanssa painiva joudu kohtuuttoman pitkään odottamaan velkaneuvontaan ja sitä kautta mahdollisesti sosiaalisen luototuksen piiriin pääsemistä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

*Miten hallitus aikoo rajoittaa pikavippien euromäärien kasvua ja pyrkii vähentämään erityisesti keski-ikäisten velkaongelmia ja*

*mihin konkreettisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä kansalaisten maksuhäiriöiden vähentämiseksi?*

Helsingissä 12.2.2016

Antero Laukkanen kd